

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗЛАЗ НЕДЕЉНО ЈЕД Н ПУТ
ЦЕНА ЗА СРБИЈУ :

на годину	6 дин.
за пола године	3 дин.
за стране земље на годину	9 дин.

Недеља 27. Маја 1890.

Цена је огласима 6 дин. пара од врете
Претплату ваља слати упутницом на општински суд а све кореспонденције на уредника
РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ
Неплаћена писма не примају се.

ГРАЂАНСТВУ ВАР. БЕОГРАДА

Према тачци В.) прописа о зборовима, Одбор општине вар. Београда у седници 24. ов мес. образовао је кварталне бирачке одборе за

ОПШТИНСКИ ЗБОР

који ће се као што је објављено под АБр. 821 држати

29. МАЈА 1890. ГОД.

Ти бирачки одбори састављени су овако :

а.) у кв. варошском

Председник : Андра Одавић, одборник општине.

Чланови : Соломон Азр јел трговац, Коста Аврамовић сарач, Сретен Новаковић трговац и Милош Милошевић ликерџија.

Заменици : Младен Љубинковић трговац и Аврам Нахман индустријалац.

б.) у кв. дорћолском

Председник : Јован Симић, одборник општине.

Чланови : Сава Ристић шпек., Никола Д. Кики трг., Спира Јаковљевић каф. и Милан Младеновић ковач

Заменици : Јаков Дамњановић предузимач и Танасије Савић кројач.

в.) у кв. теразиском

Председник : Илија Цветановић, одборник општине.

Чланови : Гавра Бркић трг. Милош Обркнежевић ковач, Милан Белчевић опанчар и Радоица Шолајић сарач

Заменици : Илија Јаковљевић бакалин и Радојица Радоњић кавецџија.

г.) у кв. савамалском

Председник : Риста Петровић, одборник општине.

Чланови : Јоца Шандоровић трговац, Мика Банковић шпедитер, Јев. Најдановић месар и Мил. Ж. Маринковић бакалин.

Заменици : Лука Ђеловић трговац и Антоније Ђорђевић бакалин.

д.) у кв. палилулском

Председник : Видоје Виторовић, одборник општине.

Чланови : Тома Лазаревић каф., Ђока Б. Вељковић земљоделац, Јеврем Марјановић земљоделац и Ђока Јовановић шпекулант

Заменици : Спира Петровић кафеџија и Риста Крстић калдрџија.

е.) у кв. врачарском

Председник : Мата Јовановић, одборник општине.

Чланови : Ђура Милијашевић проф., Милан Поповић месар, Ђорђе Грбић каф. и Трајко Стојковић каф.

Заменици : Настас Димовић лебар и Алекса Миловановић кафеџија.

Сем ових лица изабрани су, опет коцком, одборници општински г.г. Марко Велизарић, Ђока Димитријевић и М. Терзибашић за заменике председника кварталних одбора на случај да који од горе одређених председника буде спречен примити своју дужност на збору.

Обзнањујући овај састав бирачких кварталних одбора, у вези објаве од 18. ов мес. АБр. 821, Суд општине вар. Београда у исто време, а на основу протумачења госп. министра унутрашњих дела од 11. јан. т. г. АБр. 238, ставља на знање грађанству да ће на овоме збору 29. маја, имати право гласа сви они грађани који су платили данак до 1. новембра прошле године.

Од стране Суда општине вар. Београда 25. Маја 1890. год. АБр. 860.

XV НАРЕДБА

Пошто све већма наетунају топли дани, то се на основу 1 тачке 36 зак. о општинама

наређује:

да продавци пијачни од 1. Јуна т. г. могу на пијацама само до 11 час. пре подне држати оне производе који лако труле, а после тога доба морају их одмах са пијаце односити.

Ко се не буде повноавао наредби, одговараће по §. 365. каз. закона.

Од стране Суда општине вар. Београда 16. Маја 1890. год. ДАВр. 369.

ИЗВЕШТАЈ

ТЕХНИЧКО-ФИНАНСИЈСКЕ КОМИСИЈЕ ОДБОРУ БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНЕ.

(НАСТАВАК)

Да би пак знали колики ћемо зајам правити, нужно је да претходно утврдимо, шта хоћемо да градимо и шта ће све то стати. Али пре но што приступимо излагању послова, које треба овом приликом што пре извршити, и сума, које су нам за то потребне, имамо да напоменемо, како се ти послови деле:

1.) На послове, које општина према постојећим законским прописима мора у најкраћем року извршити, као што су: школе и кланица;

2.) На послове, који се из здравствених обзира морају што пре извршити, јер не трпе одлагања, као што су: водовод, канали и опет кланица;

3.) На послове, који се у интересу трговине, а тиме и у интересу унапређења целе вароши, морају што пре извршити, као што су: утврђење обале, трговачка слагалишта и сточна пијаца;

4.) На послове, који се морају што пре извршити у интересу угодног саобраћаја, удобности и сигурности грађана, као што су: нивелисање улица, калдрмисање и осветлење, и напоследку

5.) На послове, које општина у интересу својих редовних прихода и свога угледа треба да изврши, где спадају: кланица и зграда за варошки суд.

1 Школе.

Да зграде, у којима су основне школе сад смештене, не одговарају ни приближно прописаним правилима, биће познато скоро свима грађанима, који шаљу своју децу у школе, или који су имали прилике да у њих и сами улазе. Шта више две су од њих и паду склоне, и само се има благодарити трпељивости господице министара просвете и црквених послова, што нису до сад већ и затворене. Да овакве школске зграде не служе на част и понос престоничке општине, признаће нам сваки.

По закону о грађењу зграда за основне школе, општина мора у најкраћем року саградити удобне школске зграде.

Одбор општински желећи да испуни своју дужност и у погледу подизања нових прописних и удобних школских зграда, изабрао је нарочиту стручну комисију за проучавање питања о подизању нових зграда за основне школе, ставив јој у задатак: да она одреди колико ће се и каквих зграда подизати, на којим местима, и да поднесе приближан прорачун.

15. Априла тек. год. комисија је поднела о томе

извештај са предлозима које је општински одбор са малим изменама и усвојио. *)

Према томе извештају одбор је решио да се гради 10 школски зграда и то на овим местима:

- 1) код саборне цркве,
- 2) на теразијама,
- 3) на дорћолу,
- 4) на западном врачару,
- 5) у палилули,
- 6) код вежбионице више шенске школе,
- 7) на источном врачару,
- 8) у савамали,
- 9) на дунаву (на јалили) и
- 10) на топчијском тргу.

Како општина има свога земљишта за 7 школа, потребно је да се купи земљиште само за 3 школе, и то у савском крају, на ист. врачару и на Дунаву.

Са обзиром на прописе о грађењу зграда за основне школе, које је издало министарство просвете и црквених послова, са обзиром на потребни број учионица према броју ђака, и на величине тих учионица и осталих потребних просторија, са обзиром на потребну резерву у учионицама, са обзиром на то, пошто се код нас грађевине зидају и колико су стале сличне грађевине у другим европским варошима, и, на послетку с' обзиром на то: да се мора куповати земљиште само за три школе, комисија је нашла, да ће нам за зидање 10 нових школских зграда у Београду, и куповање три плаца, требати 900.000 дин.

Ако рачунамо на овај капитал, годишње 6% интереса и 2% отплате, требаће нам годишње 64 до 72 хиљаде динара, па да добијемо школске зграде какве доликују једној престоници и да их са свим исплатимо за 23 и по године.

Пошто школе долазе у ред оних установа, које не дају никакав приход, мора се сума од 64 до 72 хиљаде динара подмиривати из општинског буџета.

(НАСТАВИЋЕ СЕ)

Рад општинског одбора

XXII. РЕДОВНИ САСТАНАК

30. априла 1890. год.

Били: Председавао члан суда г. С. Карапешки; чланови одбора: г.г. Ф. Васиљевић, Р. Петровић, Ј. Станковић, К. Б. Михаиловић, М. Јовановић, М. Капетановић, Др. М. Т. Леко, К. П. Михаиловић, М. Николић, А. Шток, И. Цветановић, М. Веливарић, Р. Драговић, Н. Л. Милишић, М. Р. Маринковић, К. Д. Главинић, М. Цветковић, С. Ј. Авријел, С. Х. Милићевић, М. Јанковић, Н. Р. Поповић, А. Одавић, Ј. Ђ. Големовић, М. Ј. Марковић, Љ. Јовановић, Ђ. С. Новаковић, В. Витровић.

I.

Пре преласка на дневни ред, прочитан је записник одлука из седнице 24. ов. мес. и усвојен без измена.

II.

Председништво саопштава да је на дневном реду извештај комисије која је имала у задатак да проучи питање о подизању потребних зграда за основне школе, и да је данас добивен и акт од Господина Министра просвете којим се општина позива да даде зграду за основну школу у Топчидеру, пошто и она спада под Београд.

По саслушању извештаја комисије а и акта Господина Министра, претресано је да ли треба одмах узети у решење предлоге комисијске, пошто је за последњих неколико година питање о грађењу школа довољно сазрело, а иначе толико

*) Види штампан извештај комисије за претходне радове око подизања нових зграда за основне школе у Београду. — од 15. Априла 1890 године.

прешно, да се одлука не треба ни у колико да одлаже; или је потребно да се претходно извештај комисије публикује па потом узме у решење. Како је ово друго мишљење преовладало из разлога што је радња одборска на великим предузећима увек до сада предавана јавности а извештаји штампани пре решавања — Одбор је одлучио: да се извештај комисије одмах наштампа а затим сазове састанак, на коме ће се предлози комисијски узети у решење.

Н. В. До седнице рачуноводство да спреми извештај о стању благајне општинске и покаже колико се налази стварне готовине.

III.

Према акту Госп. Министра нар. привреде (АБр. 620.) кандидовани: за чланове контролног одбора управе фондова г.г. П. Милушић, Милорад Стефановић и Јован Јелкић трговци и за заменике: Глиша Јосиповић, Петар Радовановић и Милан Ж. Маринковић трговци.

IV.

Председништво саопштава да је општински Суд добио други акт са преко 3.50 потписа којим грађани траже да се Зелени Венац прогласи за слободну пијацу, без икаквог ограничења. У исто време износи и изјаву закупца „Зеленог Венаца“ којим пристаје на раскид уговора са општином, на случај да Одбор нађе, да ће се општина штетити тиме ако Зелени Венац буде проглашен за слободну пијацу а закупца остане у праву докле уговор не истече.

Погледом на законски пропис који иште да сваки од потписника буде пуноправан грађанин, с правом гласа на збору — Одбор је решио: да г.г. Др. М. Леко и Раденко Драговић изврше преглед потписа и као повериоци одборски констатују имали на молби довољан број пуноправних грађана, да би се молба могла уважити.

Према овоме изјава закупца Зел. Венаца није се могла ни узимати у решење.

ГРАЂЕЊЕ КАНАЛА

СТУДИЈА ТЕХНИЧКЕ КОМИСИЈЕ КАКО ДА СЕ ИЗВРШИ КАНАЛИЗАЦИЈА У БЕОГРАДУ.

(НАСТАВАК)

Како се доказало, да и кроз цементом озидане рупе, нечистоћа ипак у околно земљиште пролази, то једно с тога, а друго и због непријатног и штетног испаравања из тих рупа, а нарочито због смрада и непријатности за време испражњавања истих, данас се у многим варошима и грађење таквих рупа, дозвољава само изузетно.

У оним варошима пак, где такве рупе постоје, обраћа се нарочита пажња, на начин испражњавања садржине из тих рупа.

Најпримитивнији, а у исто доба и најгори начин испражњавања, јесте нами добро познато црпење шафољима и преручивање у бурад, која се, често отворена, колима извозе ван вароши, остављајући по улицама не сумњиве доказе о извршеном послу. Да би се ове непријатности отклониле, као и да би се чишћење могло и дању вршити, данас има разних машина, помоћу којих се садржина из рупа црпе, или парном снагом у потпуно затворена кола, или да би се уштедио транспорт црпље и парног казана, испрпе се из кола ваздух ван вароши, и таква са разређеним ваздухом кола, доведу цревима од гуме у везу са рупом, из које услед притиска спољњег ваздуха, покуља садржина у кола.

И овај је начин, као што је познато, код нас опробан, али са каквим успехом, види се из извештаја бившег председника општине г. Др. Владана Ђорђевића.

2. Скупљање екскремената у судове.

Да би се екскременти што краће време задржавали у кући, као и да би се избегле тешкоће и непријатности око извожења истих, заведено је, у неким варошима скупљање екскремената у свакој кући, у нарочито за то начињену бурад или канте. Такви се судови или сваког дана или сваког четвртог дана извозе и замењују празним. У првом случају узимљу се канте од 40 до 50 литара запремине, а у другом бурад од 100 до 150 литара.

За извожење судова имају нарочита кола.

При свем том што је овај начин много бољи од првог, ипак има са њиме заједничку ману, која чини и један и други начин неупотребљив за веће вароши. Та мана је у томе, што и за испражњавање рупа и за изношење судова, треба, готово по све дневно, велики број кола. Како је пак транспорт колима на већа отстојања скуп, то је и сама система извожења скупа, а нарочито у оном случају где се екскременти не могу продавати у близини вароши или преносити железницом у удаљеније крајеве. Но и том случају потребни су нарочити вагони за транспорт, за тим машине за преручивање у вагоне и на послетку велики резервоари у близини станице, ради прикупљања за оно време кад се поља не љубре.

Ако додамо још, да поред ових редовних издатака за извоз, морају се чинити издатци за зидање рупа у којима ће се екскременти скупљати, или за зидање простора, где ће се судови држати, као и за зидање канала, којима ће се одвозити помије и метеорска вода, онда је очевидно, да је ова система не само скопчана са многим непријатностима већ и скупа.

Тако на пример за Београд, ако рачунамо да једна озидана помијара кошта 300 дин. и да има до 5000 кућа, коштало би Београђане на 1500000 динара, поред издатака за грађење канала и поред плаћања сваке године до 1¹/₂ милиона, испражњавање помијара. Зидане ћелице за бурад, са извожењем стале би још скупље.

Они који ову систему препоручују, тврде да се не само знатан део трошкова исплаћује, већ и извесна добит има, продајом екскремената за љубрење.

Ну у том случају трошкови постају још већи, јер се екскременти морају прерадити т. ј. ослобађањем од сувишне воде удесити за љубрење. Јер тврди екскременти имају до 75% воде, а мокраћа до 95% воде, а само 25 односно 5% материја за љубрење.

(НАСТАВИТЕ СЕ.)

ОПШТИНСКЕ ВЕСТИ

Ко има право. У грађанству, као што смо с више страна извештени, различито се тумачи и погрешно схвата ко има право гласа на збору 29. ов. мес.

Обраћамо пажњу на завршну реченицу данашње објаве о саставу бирачких кварталних одбора, у којој је реченици дато објасњење ко има право гласа на овоме збору.

За пијаце. Наредба за пијачне лродавце, коју данас објављујемо, важиће све дотле докле се не обзнани да је престала потреба да се продавци по њој управљају.

Сува рана, која се продаје на пијацама, може остајати и преко наредбом одређенога времена, али се мора склонити и покрити онако како је то раније прописано.

Распоред

годишњих испита у београдским осн. школама

I У Палилули.

- 25 Маја у IV разр. мушке школе
- 4 Јуна пре подне у III разр. мушке школе.
по подне у I разр. I одељ. муш. школе.
- 6 Јуна пре подне у II разр. мушке школе.
по подне у I разр. II одељ. мушке школе.
- 7 Јуна пре подне у I разр. женске школе
по подне у II разр. „ „
- 8 Јуна пре подне у III разр. „ „
по подне у IV разр. „ „

WWW.UNILIB.RS

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

II На Дорћолу.

- 1 Јуна у I разр. мушке школе
- 4 " " III " " "
- 5 " " IV " женске школе
- 7 " " III " " "
- 8 " " II " мушке школе
- 9 " " I " " "
- 11 " " II " женске школе
- 12 " " I " " "

III На Јалији.

- 18 Јуна у приправном разр. муш школе
- 19 " " III и IV разр. женске школе
- 20 " " I и II " " "
- 21 " " II разр. мушке школе
- 25 " " I " " "

IV На зап. Врачару.

- 29 Маја пре подне у IV разр. I одељ. мушке школе по подне у I разр. II одељ. " "
- 4 Јуна у III разр. I одељ. мушке школе
- 5 " " II " I одељ. " "
- 6 " " II " II одељ. " "
- 7 " " I " I одељ. " "
- 8 " " IV " женске школе
- 11 " " III " " "
- 13 " " II " " "
- 14 " " I " " "
- 15 Јуна у топчидерској школи

V На ист. Врачару.

- 11 Јуна у I разр. женске школе
- 13 " " II " " "
- 15 " " III и IV разр. женске школе
- 17 " " III разр. II одељ. мушке школе
- 19 " " IV разр. II одељ. " "

VI На Теразијама

- 5 Јуна пре подне у I разр. I одељ. мушке школе по подне у II разр. I одељ. " "
- 6 Јуна пре подне у II разр. II одељ. мушке школе по подне у I разр. II одељ. мушке школе
- 7 Јуна пре подне у I разр. женске школе по подне у II " " "
- 8 Јуна у III разр. мушке школе
- 14 Јуна у III разр. женске школе
- 15 Јуна у IV разр. женске школе
- 20 Јуна у IV разр. I одељ. мушке школе
- 21 Јуна у IV разр. II одељ. мушке школе

VII На Сави и вежбаоници В. Ж. Школе.

- 26 Маја у IV разреду мушке школе
- 11 Јуна у II разр мушке школе
- 12 " " III " " "
- 13 " " II разр. женске — вежбаонице
- 14 " " I и II разр. женске школе
- 15 " " I разр. мушке школе
- 16 " " III и IV разр. женске школе
- 18 " " I разр. вежбаонице
- 19 " " III и IV разр. вежбаонице

VIII Код саборне цркве

- 28 Маја у IV разр. мушке школе
- 30 " " I " " "
- 31 " " II " " "
- 1 Јуна у III " " "
- 18 " " I разр. женске школе
- 19 " " IV разр. " " "
- 29 " " II " " "
- 21 " " III " " "

Испити ће почињати пре подне у 7 а после подне у 3 часа.

Моле се чланови школских одбора и њихови замењеници, да изводе тачно долазити на испите.

Из седнице Гл Шк. Одбора Бр. 42. 24. Маја 1890. год. у Београду.

РАЗНЕ ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ

I. ДИМНИЧАРСТВО :

- а). за чишћење димњака (цилиндера) без разлике на спратове 0,40 д.
- б). за неуздан шпархерд 0,40 "
- в). за узидан " 0,80 "
- г). за велики узидан шпархерд у гостионици 1,00 "
- д). за чишћење димњака од два спрата 0,40 "
- ђ). за чишћење простог димњака 0,20 "
- е). за чишћење чункова до 2½ метра уједно са пећима 0,20 "
- ж). за чишћење чункова од 2½ метра на више уједно са пећима 0,40 "
- з). за паљење димњака (цилиндера) без разлике на спратове 1,50 "

II. ИЗВОЖЊ БУБРЕТА:

- а). за собу и кујну или мањи дућан са собом 0,20 "
- б). 2—3 собе са кујном или већи дућан са собом 0,60 "
- в). 4 и више соба са кујном или гостионица са кујном без штале 1,00 "

III. ПРАЖЊЕЊЕ ПОМИЈАРА И НУЖНИК:

- а). од кубног метра 10,00 "
- б). од акова 0 50 "

IV. ПСЕТАРИНА :

- а). марка за пашче једном за свагда 3,00 "
- б). марка за кују 6,00 "
- в). обнављање изгубљене марке стаје половину цене

V ГРОВАРИНА :

- а). гроб за децу 7 дин.
- б). гроб за одрасле 12 "
- в). мала гробница 555 "
- г). већа гробница 967 "
- д). велика гробница 1207 "

VI. МРТВАЧКА КОЛА :

- а). мртвачка кола стара са 2 коња 12,90 д.
- б). мртвачка кола нова са 2 коња 36,90 "
- в). мртвачка кола нова са 4 коња 72 "

БЕОГРАДСКА ПИЈАЦА

Од 16. до 23. Маја закључно прешло је преко и-штинских кантара:

ТЕЖИНА	Ч е г а	10 к. просечна цена	ТЕЖИНА	Ч е г а	10 к. просечна цена
КИЛОГР.		дин.	КИЛОГР.		дин.
182,963	Брашна пшенич.	—	9,140	Сена	5—
71,457	Брашна кукуруз.	15·50	2,905	Сламе	—
1,341	Кукуруза	12—	122	Коре брезове.	9—
1,626	Ражи	10—	7,481	Воска	—
733	Очињака	2·50	360	Кајака	115
22,597	Лечма	12—	333	Сира	42—
2,361	Овса	14—	333	Лоја нетопљена	75—
5,598	Кукуруз нови	—	—	Масти	114
3,864	Пасуља	19·50	—	Сланине	—
—	Кромпира нова	16—	123	Сува меса	—
—	Арпаџика	—	22,993	Вуне неперане	110
—	Црна лука	18—	—	Свиња дебелих	80—
—	Бела лука	—	215	Угљена камена	—
—	Лука арпаама	—	64 350	Гумура дрвена	8·50
—	Јабуча	—	—	Креча	3—
—	Крушака	—	Литарз	—	—
35	Ораја	30—	86,665	Вина црна	20—
—	Грожђа	—	577	Вина бела	26—
—	Шљива сирових	—	17,556	Ракије шљ. меке	26·50
—	Сувих шљива	—	360	Ракије ком. љуге	50—

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЉУ ОПШТИНСКОГА СУДА.

Власник Општина Београдска.

Парна штампарија Народне Радикалне Странке.

Уредник Спасо Хаџи Ристић